

Na osnovu člana 7 stav 2 Zakona o sredstvima za ishranu bilja ("Službeni list RCG", broj 48/07 i "Službeni list CG", broj 76/08), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, donijelo je

Pravilnik o načinu skladištenja i rukovanja amonijum-nitratnim đubrivima sa visokim sadržajem azota

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 45/2015 od 12.8.2015. godine, a stupio je na snagu 20.8.2015.

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se način skladištenja i rukovanja amonijum-nitratnim đubrivima sa visokim sadržajem azota.

Član 2

Ovaj pravilnik primjenjuje se na skladištenje preko 500 kilograma amonijum-nitratnih đubriva sa visokim sadržajem azota.

Član 3

Amonijum-nitratna đubriva sa visokim sadržajem azota skladište se:

- 1) u originalnom pakovanju-ambalaži;
- 2) u skladištu zatvorenog ili poluzatvorenog tipa;
- 3) slaganjem vreća u slogove čija je visina najmanje 1 metar ispod najniže tačke plafona skladišta (nadstrešnice, grede, viseće pokretne trake, rasvjetnih tijela i sl.) i zavisi od vrste i veličine pakovanja, a najveća dozvoljena visina sloga je:
 - dva metra visine za vreće do 50 kg;
 - dvije palete vertikalno naslagane (prilikom slaganja paleta);
 - tri reda vreća vertikalno naslagane za pakovanja do 500 kg;
 - dva reda vreća vertikalno naslagane za pakovanje do 1000 kg;
- 4) na način da su zaštićena od:
 - direktnog uticaja podne vlage;
 - atmosferskih uticaja (kiše, snijega) i uticaja sunčevih zraka;
 - izvora toplote i zagrijavanja;
- 5) u skladištima u kojima je obezbjeđena:

- ventilacija kako bi se u slučaju požara ili termičke razgradnje lakše raspršila toplota i uklonili otrovni gasovi;

- voda za gašenje požara;

- mobilna oprema i mehanički utovarivači budu van zgrade skladišta ili na takvom mjestu gdje požar na vozilu ili opremi ne može uticati na uskladišteno đubrivo;

- da transportna i manipulativna vozila koja ulaze u skladište đubriva budu opremljena prenosnim aparatom za gašenje požara, a izduvna cijev na vozilima ima hvatač varnica, pod uslovom da se u skladištu ne vrši dolivanje maziva i goriva u vozila, kao i punjenje i rukovanje akumulatorima;

6) na temperaturi do 50 °C;

7) odvojeno od drugih supstanci i đubriva; i

8) odvojeno od zapaljivih, reaktivnih i supstanci koje mogu izazvati eksploziju.

Član 4

Amonijum-nitratnim đubrivima sa visokim sadržajem azota treba pažljivo rukovati pod uslovom da se:

1) ne upotrebljava otvoreni plamen i ne puši, a znak zabrane upotrebe otvorenog plamena i zabrane pušenja postavlja se na vidnom mjestu;

2) ne dozvoljava ulazak nezaposlenim licima, a znak zabrane ulaska nezaposlenima postavlja se na vidnom mjestu;

3) ne unosi izvor plamena i ne upotrebljava otvoreni plamen prilikom obavljanja poslova održavanja (zavarivanje, rezanje, brušenje, lemljenje i drugo), osim kada se ti radovi izvode u praznom i čistom skladištu i kada su oprema i uređaji očišćeni ili ako su preduzete sigurnosne i protivpožarne mjere neopходne pri izvođenju takvih radova ukoliko je đubrivo u skladištu, a mjesto na kome su izvođeni radovi prati se još 10 h nakon završetka tih radova;

4) ne vrše radovi održavanja iz stava 1 tačka 4 ovog člana na metalnim posudama, cijevima, kućištima i drugim uređajima u skladištu, ako nijesu detaljno očišćeni prije popravke pri kojoj se razvija plamen ili toplota;

5) ne upotrebljavaju električne grijalice sa otvorenim grejnim tijelima;

6) đubrivo ne nalazi u blizini instalacija za grijanje prostora i snabdijevanje električnom energijom gdje postoji mogućnost uticaja na đubrivo (parne i toplovodne cijevi i radijatori i ostali izvori toplote, vodovi električnih kablova koji rasipaju toplotu kao i raspored rasvjetnih tijela);

7) đubrivo ne nalazi u blizini glavne električne sklopke kako bi se izbjegao kontakt (po mogućnosti sklopka se postavlja van skladišta);

8) đubrivo ne nalazi u blizini svjetlosnih izvora sa užarenim vlaknima, u kućištu od gorivog materijala i bez zaštitnog stakla i zaštitne mreže;

9) prazne drvene palete i plastične vreće ne skladište u istom prostoru (da u slučaju požara đubrivo ne može biti zahvaćeno vatrom), niti da se skladište na otvorenom uz zgradu skladišta.

Član 5

Amonijum-nitratnim đubrivima sa visokim sadržajem azota treba pažljivo rukovati i čuvati ih radi izbjegavanja:

1) kontaminacije stranim, a naročito zapaljivim supstancama (sumporom, pesticidima, sredstvima za dezinfekciju, organskim materijalima, uljima, mastima, kisjelinama i bazama ili drugim supstancama čija bi reakcija bila nepoznata);

2) nastajanja prašine;

- 3) uticaja vlage;
- 4) ustajalog vazduha (obezbjediti odgovarajuća provjetranja);
- 5) nakupljanja đubriva u odvodima, udubljenjima i kanalima, kako se u slučaju požara ne bi izlilo istopljeno đubrivo;
- 6) dodira sa galvanizovanim predmetima (primjer: cink može reagovati sa nitratom);
- 7) rasipanja đubriva iz oštećenih punih vreća njihovim izdvajanjem radi stabilnosti i sprječavanja daljeg rasipanja;
- 8) da se prilikom manipulacije oštete vreće, što se obezbjeđuje:
 - adekvatnim razmacima između naslaganog đubriva;
 - pravilnim rukovanjem paletama;
 - sprječavanjem kontakta sa opremom za podizanje vreća koja ima viljuške npr. korišćenjem kraćih viljuški, stavljanjem zaštite na viljuške ili kuke za pomjeranje vreća koje su izrađene za tu namjenu (glatke i zaobljene ivice);
 - izbjegavanjem ispuštanja vreća sa velikih visina i druge grube i nepotrebne manipulacije;
 - da pokretni dijelovi transportne opreme postanu izvor toplote (uključujući transportne trake), njihovim ispravnim održavanjem, a u slučaju curenja ulja ukloniti ga kako ne bi došlo do onečišćena đubriva;
 - održavanjem pokretnih djelova transportne opreme (uključujući transportne trake) u čistom i ispravnom stanju kako ne bi postali izvori toplote.

Član 6

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje primjena odredaba Pravilnika o tehničkim normativima za rukovanje i skladištenje đubriva u čvrstom stanju koja sadrže amonijum-nitrat ("Službeni list SFRJ", broj 55/91) koje se odnose na amonijum-nitratna đubriva sa visokim sadržajem azota.

Član 7

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 320-1331/15-4

Podgorica, 3. avgust 2015. godine

Ministar,
prof. dr. **Petar Ivanović**, s.r.